Ч. 71. Львів, четвер дня 27. марця (9. цьвітня) 1908. Річник XII.

Передплата
на »РУСЛАНА« виносить:
в Австриї:
на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . 5 кор.
на місяць . . . 1·70 кор.
За границею:
цілий рік . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . 8 рублів
або 18 франків
Поодиноке число по 10 сот.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.« — З Русланових псальмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских сьвят о 5½ год. пополудни.
Редакция, адміністрация і експедиция »Руслана« під ч. 1. пл. Домбровского (Хорунщини). Експедиция місцева в Аґенциї Соколовского в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише на попередне застережене.— Рекламациї неопечатаніє вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по цїні 20 с. від стрічки, а в »Надісланім« 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Полїтичний огляд.

Австро-Угорщина.

Темні хмари внутрішнього пересиленя, які нагромадили ся були останними часами і заповідали якусь грізну тучу, нараз розійшли ся а не лише Чехи з д-ром Крамаржом, але й Нїмцї втихомирили ся і правительству повело ся щасливо в буджетовій комісиї обминути найбільші небезпечі буджету, але й перевести дорогою наглого внесеня предлогу про побір новобранців в посольскій палатї величезною більшостю (303 проти 122). Очивидно повело ся бар. Бекови заспокоїти обидві спірні сторони язиковим законом, котрий приготовляє правительство. Тим способом пересунено пересиленє на повеликодний час.

Гноблені Мадярами народности звертають ся з надіями на свого монарха і вижидають нетерпеливо рішеня в справі виборчої реформи. Одна південно-угорска часопись подає вістку, котра вельми яскраво осьвічує тамошні відносини. „Як думає наш король? пише сей дневник. В двірских кругах оповідають поговір, котрий викликав велике вражінє. Король мав уже двічи звернути ґр. Андрашому начерк виборчої реформи. Іменно мав монарх висловити поважні сумнїви що до цензу угорскої інтелїґенциї і мав сказати: Затямте се собі, що менї нїмецкий і румуньский хлїбороб так само милий, як мадярский. О скілько сей вислов правдивий, додає згадана часопись, годї на певно провірити“.

Тимчасом Мадяри не устають в змаганях мадярщеня Словаків навіть з підмогою церкви і богослуженя. Так н. пр. в суді повіт. в Ковачі обжаловано 97 Словаків і Словачок, що не хотїли допустити мадярского богослуженя в церкві. Пятнайцятеро людий з тій громадї, що не вміють по словацки, домагали ся мадярского богослуженя. Сему оперли ся инші громадяни з сьвящеником Чапловичом, котрого епископ Шольц суспендував і велїв завести мадярске богослуженє. Зібрані вірні остали по скінченім богослуженю в церкві і співали по словацки. Староста війшов з жандармами до церкви, розігнав зібраних і увязнив многих а 97 згаданих стоїть тепер перед судом за богослуженє в рідній мові. В Чехах і Моравії відбуло ся минувшої недїлї 730 віч, котрі протестували проти такого гнобленя немадярских народностий. В тих вічах, як звіщають, мало взяти участь около 650.000 людий. В самій Празї на вічах тих в ріжних місцях устроєних мало участь 35.000 людий. До ґр. Апонього вислано телеґрами, в котрих висловлено, що гнобленєм немадярских народностий держава угорска підкопує підвалини своєї народности і независимости.

Заграниця.

Змаганє Анґлїї до спільного поступованя з Росиєю в македоньскій справі не повело ся, як запевняють в дипльоматичних кругах. Анґлїя перебрала мірку в тих змаганях а остра нота Ґрея в тій справі до европ. держав звернена з погрозами і обидами нечуваними в дипльоматичнім сьвітї від часів Наполеона I. викликала як раз противні наслїдки. Кн. Більов був вельми вдоволений тим, бо бачив, що Анґлїя тим способом програла справу, цар був вельми невдоволений, а також в Римі заявлено, що европейскі держави не думають бути прислужниками Анґлїї. Отсе було причиною, що европейскі держави умовили ся не відповідати на сю ноту, лише потвердити єї доручене. Сїй обставинї треба приписати, що росийский начерк що до македоньских реформ, про який ми недавно писали, значно злагоджено і примінено до вимог Берлїна і Відня.

З другого боку знов звіщають, що між Петербургом а Царгородом нагромадило ся стілько пального материялу, що легко могло би дійти до оружної розправи між обома державами. Росия, як звіщає Reichspost, буде намагала ся втягнути в сю справу Болгарию, а се могло би довести до загального запутаня на Балканї. Треба також тямити, що й відносини в Боснї вельми попсували ся від часу смерти Калляя а під управою мінїстра Буріяна великосербска пропаґанда ведена з Сербії з Чорногори довела там до вельми сумного дня Австро-Угорщини положеня. Наслїдком того має уступити Буріян і війсковий комендант Боснії. Під плащиком союзника знов Італїя веде свою роботу в Альбанії і тим способом положенє на балканьскім півострові містить в собі стілько несподіванок і небезпечности, що може там дійти до вельми поважних подій.

Нїмецкий парямент приняв мимо великого опору відомий §. 7. закона про товариства, котрий постановляє деякі виїмки що до уживаня ненїмецких мов на вічах. Онодї відбуло ся о Берлїнї вельми численне віче польске, на котрім промовляли учасники ще польскою мовою. Тимчасом канцлєр Більов пересправляв з ватиканьскою дипльомациєю, а хоч заперечують, мов би він мав тикати там і польску справу, буде неперечно обговорювати не лише заграничні, але й внутрішні полїтичні справи. Імовірно заходить ся кн. Більов, щоби з Ватикану впливали на поставу нїмецк. центра, котрого опір для него невигідний.

Державна рада.

На засїданю понедїлковім (по полуднї) подав президент до відомости палати, що др. В. Охримович зложив мандат а на єго місце входить єго заступник Василь Стефаник. Відтак в дальшій розправі про побір новобранців промовляв др. Хоц (ческ. рад.) і докоряв ческим послам, що піднесли наглість внесеня п. Поґачника, бо мілїтаризм наносить ческому народови шкоду з полїт. народ. і держ. прав. становища. Тому єго сторонництво буде голосувати проти предлоги. Вільний всенїмець Странский заявляє, що єго сторонництво з огляду на велику вагу, яку привязує до союза Австро-Угорщини з Нїмеччиною буде голосувати за нормальним континґентом. Одначе се не означає довіря до правительства, котрим він невдоволений задля язикової справи. Він критикує поступованє социял.-демократиї, що нарікає на строгість у війску а сама тероризує і тому проявляє ся домаганє виданя закона для охорони охочих до працї.

По замкненю розправи промовляв яко ґенераль. бесїдник проти п. Шумаєр, вказує на те, що самі підприємцї противні виданю такого закона. Дальше зазначує, що війскова управа вимагає в однїй предлозї нормального континґенту новобранців, а в другій збільшеного континґенту для кр. оборони, але сама не зважає на найважнїйші потреби населеня. Мінїстер війни заявив, що начерк закона про дворічну службу готовий, а мінїстер кр. оборони говорить про услівя, які перше треба доповнити, а се виходить на відроченє справи так важної. Мимо виданих розпорядків знущають ся над жовнїрами так часто, як і перше. Не заряджено також нїчого, щоби запобігти недостачі війск. лїкарів. Треба з цїлою рішучостю домагати ся сповненя домагань населеня від війск. управи.

Ґенерал. бесїдник за пос. Кунчак (христ. сусп.) згоджує ся іменем свого сторонництва на підвисшенє континґенту рекрутів кр. оборони, наколи будуть знесені вправи в 11 і 12 роцї служби. У відповіди Шумаєрови звертає бачність на внесенє будж. комісиї що до дворічної служби. Зазначує також, що війско повинно бути переняте новітним духом людяности. Після кінцевого виводу референта Поґачника перервано обради над сею справою.

Др. Ґлєбовіцкий запитує президента, чому не скартав заподїяної обиди Толстому. През. Вайскірхнер

заявляє, що підчас промови Дашиньского, коли упали обидливі слова з уст Бельоглавка, проводив др. Жачек, але тепер він висловлює свій жаль задля того і просить палату, щоби такі події не повтаряли ся. Бельоглавек зазначує, що він висловив се в комісиї і не хотів обидити Толстого, а лише звернув ся проти Пернерсторфера, котрий сказав, що найгарнійшим мешканєм чесного чоловіка є тюрма. Пернерсторфер стверджує, що наводив сї слова Толстого. Президент просить, щоби бесїдники обмежували ся до запитань і назначує слїдуюче засїданє на второк о 11-ій перед полуднем.

На 58-ім засїданю заявив презид. Вайскірхнер, що пос. др. Марков вніс петицию, котру палата ухвалила в цїлій основі випечатати в додатку до стеноґр. протоколу. Опісля виявило ся, що ся петиция написана некраєвою мовою (московскою) і тому президент не міг виконати ухвали палати.

На засїданю ві второк подав п. Ґабель внесенє в справі веденя статистики народностий, Онишкевич запитує в справі відносин в рудецкім старостві, др. Олесницкий в справі надуживань адміністрациї в одній громадї, др. Трильовский в справі екзекуций податків, Брайтер в справі гиґієнїчних відносин на головній почтї львівскій і на філїях.

Відтак приступлено до розправи про побір новобранців, а по виголошеню спростовань (др. Окуневский заявив, що уважає справу, про котру пишемо на иншім місцї між мінїстерством кр. оборони а д-ром К. Левицким, полагодженою) ухвалено на внесенє д-ра Хоца іменне голосованє. Перед тим ще п. Зайц застерігає ся проти того, щоби полагода таких важних справ в трех читанях не пересуджувала поступованю в будучинї, після чого презид. Вайскірхнер запевняє, що се не може пересуджувати що до будучини. В іменнім голосованя 303 голосами проти 122 ухвалила палата побір новобранців.

Концерт
в память бл. п. Жаталя Вахнянина.

Мимо рівночасного виступу в польскім театрі знаменитого баса Дїдура саля »Народного Дому« виповнила ся майже по береги львівскою руською інтелїґенциєю, яка прибула на концерт, щоби пошанувати память Анатоля Вахнянина, як музика. Перші місця засїла родина Покійного. Побіч дочки, сина, зятя і внуків бачили ми брата Покійного, проф. Івана Вахнянина з родиною, дві сестри Покійного, панї Пасїчиньску і Терлецку, паньства Туринів, Сьвітальских і багато инших.

На естрадї посеред цьвітів був уставлений портрет Покійного, який на борзї дуже влучно вималювала п-ї Доманїкова, дїяльний член „Львівского Бояна“.

Концерт розпочав ся увертурою, почім хори »Бояна« і „Бандуриста“ відспівали цїлий ряд пісень покійного композитора. Мужескі хори віддали з великою прецизиєю піснї: »Урра у бій«, »У снї я снив« і »Хор Норманів«. В першій і третій піснї лише темпо було за повільне. Голоси сольові п. Іванця, Козака, Рудавского, Береста і других виступили в повній красї. Мужеским хорам проводив симпатичний діріґент »Бандуриста« п. Березовский. Незвичайно гарно випали два виїмки з опери Покійного »Купало« п. заг. »Купальний хоровід« і „Під Твій покров“, які виведено при повній військовій орхестрі. На вповнї артистичне виконанє сих двох мішаних хорів зложила ся не лише їх незвичайна краса, але і сей подиву гідний пієтизм, з яким діріґент п. Мих. Волошин та участниці і участники хору старали ся вивести перед публику композициї Покійного. Орхестра грала дуже рівно і складно. Хори держались знаменито. Цїлість була в повнім того слова значіню заокруглена. Сольові партиї п-ни Олї Вахнянинівної, Озаркевичівної, Козака, Рудавского випали знаменито. Не менше чудово відспівали п-на Оля Вахнянинівна, п. Козак і п. Бобанич прегарний терцет з опери „Купало“, в якім прибраний батько благословить дївчину Одарку і козака Степана.

Голоси достроювати ся знаменито. Мягкий, прегарний голос п-ни Вахнянинвної зливав ся гармонїйно з красним голосом п. Козака і сильним басом п. п. Бобанича. Не диво, що оплескам не було кінця і лише можна мати жаль до молодих артистів, що терцету не повторили, чого публика так щиро домагала ся. В голосах всїх трех співочих сил видно нинї школу. Панна Оля Вахнянинівна і п. Козак є елевами проф. Баронча, одного з найзнаменитших нинї львівских мастрів сольового співу, якого заанґажував пок. Анатоль Вахнянин до свого „Висшого Музичного Інститута“.

Пан Бобанич учив ся сольового співу протягом одного року у Відни. Не менше чудово відспівала панна Вахнянинівна дві піснї з опери »Купало« — „Нема менї порадоньки“ і „Темна ніч“. Душу і серце вложила співачка в піснї свого стрийка. Красшого виконаня пісень не можна навіть собі бажати. Колиб Покійний жив і чув сї артистично відтворені піснї, певно не бажав би красшого виконаня.

Щира подяка голові »Бояна«, п. Дрималикови, діріґентам п. М. Волошинови і Березовскому, і сїй гарно зіспіваній дружинї „Бояна“ і »Бандуриста« та їх солїсткам і солїстам за сей артистичний пир, яким одушевляла ся львівска громада та за се повне пієтизму пошанованє памяти пок. голови »Бояна« і композитора Анатоля Вахнянина. Фортепяновий супровід вели артистично проф. Ясеницка і п. Богдан Вахнянин.

Парляментарні справи.

В присутности бар. Бека відбула ся нарада представників парлям. клюбів. Др. Адлєр соц. жалує ся, що предлога про новобранців, а також друга про мінїстерство робіт входять до палати в формі наглих внесень. Такі важні справи не повинні рішати ся без комісийних нарад. Др. Люеґер заявив, що супроти теперішного реґуляміну нема иншого виходу. Др. Ґесман вказує на се, що тепер 20 послів може спинити хід справ, отже годї инакше поступати в так важних справах, а до того сї внесеня наглі вийшли від послів. Презид. Вайскірхнер заявив, що в справі мінїстерства робіт спросить ще представників клюбів на нараду.

Др. Кость Левицкий подав був перед кількома місяцями мінїстрови кр. оборони пропамятне письмо в справі вислуж. полковника Регоровича у Львові. На основі сего письма мінїстерство війни обжалувало дра К. Левицкого о обиду чести. Сей поступок викликав роздратованє в рускім клюбі, котрому дав вираз др. Окуневский у своїй промові. Після поясненя даного клюбови мінїстром кр. оборони дійшов клюб до переконаня, що мінїстерство війни без відома мінїстерства кр. оборони се вчинило і тому др. Окуневский при кінцї засїданя висловив свій фаль задля зроблених мінїстрови кр. оборони докорів. Тимчасом мінїстерство війни відступило від обжалованя і тим способом полагоджено цїлу справу.

Санїтарна комісия занимала ся внесенєм що до виданя лїкарского закона. Пос. Міхль (нїм. рад.) здав справу про се внесенє і вказав на те, що лїкарі і публичність вижидають на законне управильненє сеї справи.

Анатоль Вахнянин.

Спомини з житя.

(Дальше).

Лаврівського вибрали ми також головою „Просьвіти“ з II. роцї єї єствованя. Се був зручний полїтичний шах з нашої сторони, бо Лаврівський дав нам собою поважну фірму. Маючи „Бесїду“ і »Театр« в своїх руках ми витворили з сих інституций два нові центри до роботи народної. „Просьвіту“ спровадили ми навіть до комнат „Бесїди“, а „Бесїда“ вже таки остала ся осередком товариського житя львівських Русинів. Старі сходили ся вправдї в канцеляриї Совіта »Нар. Дому«, але там житя не було. Розуміє ся, що з того часу театр наш вигнано з великої салї „Народного Дому“ та він мусїв заїхавши до Львова, грати в салї на „Стрільници“ міській, але грав на пакість і грижу сьвятоюрцїв. З антаґонїзму до нашого театру зорудували відтак наші »обєдителї« свою сцену під дирекциєю Моленцького. Народною сценою управляв зразу Бачинський, а відтак Романовичка. Тут додам, що нам небавом повело ся загарбати і Моленцького трупу театральну. Ми викупили єго з довгів, дали єму субвенцию краєву, а »обєдинителї« остали ся на леду. До сего дїла приложив я тим радше руку, що Моленцького група була чистою пародиєю руського театру. Сам Моленцький був дуже добрий комік, та, на жаль, дав ся увести ворожій нам клїцї. По тім фактї він небавом помер, а сцена наша перейшла в руки згаданої Романовички.

Хто би схотїв розслїдити, в якою злобою відносила ся сьвятоюрська та ренеґатська клїка до нас народовцїв і до наших інституций, най завдасть собі труд та повідчитує „Слово“ і пашквільний будьто гумористичний листок, видаваний Стебельським за гроші Дїдицького. Сего Стебельського розволочив Дїдицький, а відтак уживав за орудє проти нас.

Лаврівський вів „Просьвіту“ досить добре, се значить: Ми трудились а він давав свою фірму. Субвенция краєва була, тож можна було видавати більше просьвітних книжочок. Пашквілї »Слова« ми байдужили собі, а ренеґатам сьміяли ся ми в очи. Табор наш зростав. Галичина осьвідомляла ся национально. Що року сьвяткували ми Тарасові роковини смерти концертами, на які я яко радний міста Львова діставав даром салю чи то маґістратську чи на Стрільници. На вечерницях Тарасових являла ся не лише спора громада народовцїв львівських та з провінциї духовеньство, приходили до нас в гостї і Поляки та любовали ся нашою піснею. Менї повело ся тодї зложити співацьке товариство „Теорбан“. Я помістив єго таки у себе в хатї. Наймив фортепян, приняв на науку школярів, а учителем на скрипках та фортепянї був з ласки та по знакомству тодїшний львівський музик Ґунєвич. Він і мешкав у мене, бо жив в крайній бідї. На скрипках грали тодї Яюс (лїкар теперішний в Сокали), Дрималик (молодший), старший Лапіцький грав на чельо. Сей Ґунєвич дав менї перші понятя про гармонїю. Він учив і Бажанського. Колиж раз почув Ґунєвич мої власні пісоньки при ґітарі, він заохотив мене до композициї. Я складав піснї, а він справляв їх через якийсь час, доки я не навчив ся складати ті піснї без похибок. Ґунєвичеви виробив я також місце

учителя музики (співу) в академічній ґімназиї. Він грав за те на вечерках Тарасових, а я управляв хором. А співали тоді в тім хорі добрі співаки: молоденький Закревський (пізнійший оперовий артист) та другі молоді хлопці. На концертах, які давали ми в »Бесіді« грала моя вуйна сестра Файтівна на фортепяні, а я співав всяких пісень. Пізнійше навязав я знакомство з кружком співацьким Signio-го, де я, Витошинський Айталь, Ардан та ще деякі Поляки, як Цетвінський, Льоренц (син Льоренца з Перемишля), Кульчицький (барітон) і другі співали всякі квартети руські Лаврівського та Вербицького.

(Дальше буде.)

Просимо відновити передплату.

Новинки.

— **Календар.** В четвер: руско-кат.: Матрони М.; римо-кат.: Марії Клеоп. — В пятницю: руско-кат.: Іляріона Прп.; римо-кат.: Єзекіїла прор.

— **Де має станути руський університет?** Над сим питанем дебатує від кількох днів польська преса. „Nowy głos przemyski“ доносить, що місцем сим має бути Перемишль, за чим промовляє незначне віддалене від Львова, оселя руського епіскопату і півофіцияльна опінія ряду, який мав будьто би рішучо заявити ся против основаня руського університету у Львові. За Перемишлем, по гадці названої ґазети, мали би промовляти також парляментарні польські круги, які противлять ся основаню руського університету у Львові, щоби столиця краю не стратила польського характеру. Руський університет мав би станути на поцвинтарнім ґрунті, де на разі побудують приміщене для коменди корпусу, а коли коменду з Перемишля перенесуть, її місце заняв би університет. Стільки „Nowy głos przemyski“. Инша ґазета „Słowo polskie“ велить Русинам вже від року дбати о університет в Чернівцях, або Коломиї. На тобі, Даниле, що мені не миле! „Gazeta Kołomyjska“ доносить, що руські посли Василько і Романчук мали заявити, що питане про вибір місця для руського університету поки що відкрите. Натомість сама від себе противить ся она, щоби університет креовано для Русинів в Коломиї або Перемишли і є за тим, щоби его основано у Львові, бо вслід за університетом перенесено би до Перемишля або Коломиї часть Ради шкільної, намісництва, судівництва etc. Проговорив також „Dziennik polski“, який у своїй культурности зве Русинів »mniej kulturnym narodem« та дорікає нам, що посеред нас є 90% анальфабетів (чи лише з нашої вини?), що назву міста Львова виводить не від князя Льва, але бачить в ній лише „zesłowiańszczoną nazwą niemiecką“ (отсе культура „Dziennika polsko-го“) — сей орґан дивує ся взагалі, як Русини, такий „prymitywny“ під оглядом культури нарід сьміє навіть думати про свій університет, а ще до того у Львові. Все те писане немовби на доказ, що лише руська преса „podjudza i drażni“, а польскі дневники „łagodzą sprzeczności“. Нотуємо всї ті голоси, а від себе додаємо, що між руським народом нема двох гадок в сїй справі. Руський університет може станути лише там, де є митрополія, де є архіви і бібліотеки, яких сотками тисяч корон не заложити, а без яких ніяка наукова робота немислима.

— **Руска ґімназия у Вижниці.** Черновецка „Буковина“ пише: Посол Спинул доносить нам, що наслідком заходів руских послів мін. Мархет приобіцяв, що з днем 1. вересня с. р. буде у Вижниці отворена напевно чисто руска ґімназия. В сім змислі дасть міністер сими днями відповідь на дотичну інтерпеляцию п. Н. Василька.

— **В справі передвиборчих зборів під голим небом** і нового закона про виборчу охорону видав онодї найвисший трибунал касацийний важне оречене. Окружний суд в Цилеї, в Стириї, засудив був на арешт одного учасника передвиборчих зборів, що відбули ся під голим небом, за то, що він кидав піском і камінями на зібраних і перепиняв наради. Свій засуд опер цилецский суд на §. 15. нового закона про охорону виборів, а не узгляднив звинюваня обжалованого, що ті збори були незаконні, бо про них не повідомлено передтим власти. Найвийсший трибунал касац. був иншого погляду ніж цилейский суд: зніс той засуд і увільнив обжалованого від вини і кари. В мотивах свого ореченя найвисший трибунал зазначив, що всякі збори під голим небом підлягають коаліцийному законови і могуть дізнавати правної опіки лише в тім випадку, єсли про них наперед повідомлено власть. Та обставина, що то є передвиборчі збори, є узаконює їх скликаня, а впрочім якраз тому, що новий закон про охорону виборів признає виборчим зборам висшу опіку, належить про скликане кождих зборів під голим небом в час повідомити власть, аби дати їй можність, зарядити відповідну охорону, бо урядженє таких зборів є виставлене на більшу небезпечність, чим збори в замкненім льокали.

— **Туманенє мужиків.** „Галицко - русская Матица“ розсилає по краю друковані петициї о признанє російскої мови краєвою, а ті петициї мали би кацапи підписувати і висилати до сойму. В комунікаті в тій справі, поміщенім в „Ґалічанині“, зазначено, що такі самі петициї внесло до державної ради много мужиків, а інтеліґенция і „общества“ дуже мало. Темне кацапске мужицтво не знаючи отже навіть добре о що ходить, підписує ся, думаючи певно, що в петициях розходить ся о признанє права рускій народній мові в галицких урядах. Інтеліґенция знова не має сьмілости жадати заведаня тої мови, якою вона на то що не говорить, але навіть добре єї не розуміє.

— **З укр. театрів.** Театр Саксаганьского як доносить »Рада« виїхав з Херсона до Елисаветгорода, де буде грати до Великодня. Театрови поводило ся дуже добре. Публика валом ходила до театру, щоби побачити чарівні образи Бариленка, Копача, Печериці й инших осіб, котрі їй були вже відомі по попередних гостинах Саксаганьского; коло театральної каси здебільшого був такий натовп, що доводилось ждати черги по скілька годин, а багатьом так і не пощастило ся попасти в театр, бо бракувало місця, і їм довело ся тільки пожалкувати, що товариство приїхало на короткий час, а не зостало ся в Херсоні ще на тиждень другий. По відомости театральної комісиї в городску касу поступило за 12 вистав (10% з загальної суми збору) 528 карб. з половиною, тобто всього збору було 5.286 карб., а пересічно за оден вечір — 440 карб. 40 коп. Найбільше дав бенефіс Саксаганьского (»Сто тисяч«—617 карб.); зверх пятисот дали: „Зимовий вечір“, що йшов разом з »Наталкою Полтавкою«, „Крути та не перекручуй“, „Гандзя“, „За двома зайцями“ й „Запорожець за Дукаєм“ і „Панна Штукарка“ з „Чорноморцями“; зверх 400 дала »Суєта« й „Панна Штукарка“ з жартом „Як ковбаса та чарка“; зверх 300 карб. »Кума Марта« (двічи) й „Мартин Боруля“, а найменше — „Житейске море“ (211 карб. 50 коп.). Єсли повірнати сї касові збори театру Саксаганьского зі зборами російского театру в Херсоні — по 70 до 100 рублів на оден вечер, то аж тоді можна представити собі, з якими симпатиями витано в Херсоні український театр.

— **В справі маніпулянток** на зелїзницях замістив урядовий дневник міністерства зелїзниць розпорядок, яким нормує ся їх службові відносини. Крім дотеперішної катеґориї маніпулянток заведено нову катеґорию „зелїзничих офіцияток“. Маніпулянтки будуть побирати денну платню 2·60 К до 3·20 К відповідно до літ служби, що з огляду на малі вимоги що до їх наукових відомостий, які відповідають плянови науки народних шкіл, є доволї високою платнею. По пяти лїтах безданної служби і по зложеню службового іспиту маніпулянтка може стати постійною функционаркою зелїзниці з титулом офіцияннтки і річною платнею 1200 до 1960 К. Офіцияннтками могуть бути лише особи вільного стану або вдовиці.

— **Наукова подорож самоїздом.** Німецкий подорожник і писатель, Рудольф Цобель, звісний із своїх знаменитих описів далекого сходу, виїхав онодї з Франкфурту над Меном в подорож самоїздом. Цїлию подорожи є економічно-ґеоґрафічні студиї. Подорожника супроводить жінка і два рисівники. Цобель вибрав собі дорогу крізь Монахів, Відень, Будапешт, Букарешт, Одесу, Батум, Тифліс і Тебріс до Тегерану, а звідтам крізь Афґаністан до Індиї.

— **Щедрі жертводавці.** Американьский мілїярдер Карнеджіє призначив знова 25 мілїонів франків на заложені ним наукові інституциї. Разом доси видав Карнеджіє на ті цїли 750 мілїонів франків. — Померший недавно інжінер Йосиф Полляк в Наймарктль в Країні записав 100 тисяч корон на словіньску Матицю шкільну.

— **Дрібні вісти.** Лїкар др. Василь Гукевич переселив ся зі Львова на постійний побут до Одеси. — П. Дмитро Юркевич, родом з Залуча над Черемошом, осягнув в суботу на львівскім університетї степень доктора прав. — У віденьскім парляментї явила ся депутация повитух, зложена з 50 членів. Депутация жадала певного рода numerus clausus, обмеженя свободи переселеня, так, аби в кождій громадї була одна повитуха, та жадала розширеня студий для повитух на 2 лїта.

Оповістки.

— **Дальший репертуар руского театру в Тернополї.** (Саля Міщаньского Брацтва. Початок о год. 7½ вечером. Білєти продає раньше Народна Торговля, а від 5. год. вечером каса театру).

В четвер дня 9. цьвітня „Любощі“ штука в 3 діях А. Шніцлера.

В суботу дня 11. цьвітня „Барон циганів“ оперета в 3 діях Стравса.

В недїлю дня 12. цьвітня „Серед бурі“ історична драма зі співами в 5 діях Бориса Грінченка.

Ві второк дня 14. цьвітня „Мари“ родинна драма в 3 діях Генриха Ібсена.

В середу дня 15. цьвітня „Різдвяна ніч“ (Царицині черевички) опера в 4 діях М. Лисенка.

В четвер, пятницю і суботу представленя не буде.

— **Наданє презенти.** Намісництво запрезентувало о. Семена Билинкевича сотрудника в Микуличині, на опорожнену парохію цїсарского наданя в Яблониці.

— **Стипендиї.** Намісник надав опорожнені стипендиї з наукового фонду, призначені для Русинів, в квоті по 210 К річно, почавши від 1907-8 р. отсим слухачам львівского університету: Миколї Срібному, слух. II р. прав, Адамови Миколаєвичеви, слух. IV р. фільософії, Іванови Демчукови, слух. IV р. фільос., Теодорови Заморі, слух. I року фільософії, та Ізидорови Булї, слух. II року прав на університетї в Кракові.

— **Звіт товариства торговельно промислового „Сокільский Базар“** стоваришеня зареєстрованого з обмеженою порукою у Львові за місяць марець 1908: Торг був більший о 1395 К 78 с чим в марцю минулого року. На удїли вплинуло 69 К, на вкладки 1122·50 К, на фонд резервовий 6 К. Стан удїлів з 31/III 1908 р. 2958 К, стан вкладок 12546·88 К, стан фонду резерв. 160 К. До товариства приступило нових двох членів Вп. Петро Сенюта, артист маляр зі Львова з 1 удїлом і А. Дорош, урядник зелїзн. з Борислава з 1 удїлом. Всїх членів є 80 з декларованими удїлами 133 на квоту 3325 К. Удїл виносить 25 К, вписове 2 К, стопа процентова від вкладок 5%. — *Дирекция Тов-а „Сокільский Базар“ у Львові.*

— **З зелїзниць.** Дирекция зелїзниць державн. у Львові розписала лїцитацию на доставу нафти, олїю мінерального до смарованя, олїю з сїмени і олїю з костий, мила, лою, лоєвих і стеаринових сьвічок на рік 1908/9. Близші услівя і формулярі оферт можна дістати в бюрі 4 Дирекциї від 10. до 29. цьвітня. Оферти можна вносити до 30. цьвітня с. р. 12. година в полудне.

— **„Кружок правників“ у Львові** вишукує занятя для своїх членів (ул. Кохановского ч. 1 Д) поручає спосібних кореспондентів, солїдних мундантів для Впв. П. адвокатів, нотарів і для фінансових інституций всякого рода — *В. Цмайло-Кульчицкий*, голова кружка. *Матвій Яворский*, секретар.

Посмертні † оповістки.

— **Евгенія Мария** із Скопляків **Ващишинова** жена руского пароха, упокоїла ся дня 31. марця в Стрілкові по короткій, а тяжкій недузї проживши 29. літ. В. ї. п.!

Телеґрами

з дня 8. цьвітня.

Берлїн. Чорногорский князь Микола виїхав звідси вчера до Петербурга.

Лїсбона. З загального числа 146 послів до портуґальского парляменту вибрано доси 98; всї належать до монархічної концентрациї.

При виборах в Лїсбонї прийшло до заворушень, при чім війско ужило карабінів і убило та ранило кільканайцять осіб. Також в кількох місцевостях на провінциї прийшло до заворушень.

Тижневий звіт
Торговельної і промислової палати

про цїни збіжа і продуктів у Львові від 30 марця до 3. цьвітня 1908:

	за 50 клґ.
Пшениця	12·25—12·50 К
Жито	10·25—10·50 К
Ячмінь броварняний	7·50— 8·00 К
Ячмінь на пашу	7·00— 7·30 К
Овес	6·50— 6·75 К
Кукурудза	8·00 – 8·25 К
Просо	8·75 – 8·60 К
Горох до вареня	10·—11·00 К
Горох на пашу	7·00— 7·50 К
Бобик	6·40— 6·70 К
Конюшина червона	95·00—105 К
Конюшина біла	35·00—45·00 К
Конюшина шведска	85·00—100 К
Тимотка	32·00—34·00 К
Ріпак зимовий	13·75—14·00 К
Насїнє конопл.	9·75—10·00 К
Хміль	45·00—60·00 К
Насїнє льняне	10·00—10·25 К
Льнянка	11·00—11.25 К

Надіслане.

Я маю в Гусятинщинї голос виборчий вісїльний разом спільно з 2 Польками замужними за Поляками, котрі при виборах соймових 1908 дали повновласть п. Сьвірскому, управителеви дібр гр. Голуховского. Я тої повновласти не підписала. **Той факт сконстатовала комісия виборча** підчас голосованя, а Впов. о. Сев. Матковский яко предсїдатель комісиї жадав, щоби голос п. Сьвірского уневажнити, понеже **моєї повновласти не було.** Той факт ясний і нотаричний перекрутив здобно і фальшиво кореспондент в 52 ч. »Дїла«, де написав з кинами »Ймость Ганкевичева дала повновласть Сьвірскому, економови Голуховского і той голосував на Голуховского“. Те поступованє кореспондента уважаю за нечесне, рівнож поступованє редакциї „Дїла“ уважаю за некоректне, бо моїх спростовань не помістила. Єсли закон прасовий того не вимагає, то обовязок моральний і гоноровий сего вимагає, щоби покривдженому дати як найбільшу сатисфакцию. — *Мария з Бриліньских Ганкевичева* в Краснім на Подїлю.

НАРОДНА ГОСТИННИЦЯ.

Готель, реставрация і каварня — ріг ул. Сикстуской і Косцюшка у Львові.

Мария Виханьска, Золочів; Климентина Бловчакова, Задвірє; Мечислав Малявский, Будилів; Олекса Хавлюк, Торговиця; Михайло Басараб, Ляхинцї; Лаврентій Федорняк, Дрогобич; Константин Лех, Горожанка велика; Григорий Гуменюк, Тернопіль; Алексаидер Фирак, Ріпнів; Іван Ярема, Глиняни; Бронислава Ґольдберґ, Демня вижня; Емануїл Шустер, Коростів; Роман Данилюк, Черніїв; Омелян Терлецкий, Тернопіль; др. Іван Дрогомирецкий, Золочів; о. Дмитро Хомяк, Самбір; др. Корнило Терлецкий, Бережани; Мария Фрейнд, Бережани; Ізидор Билиньский, Перемишль; Лев Левицкий, Сколє; Михайло Іл. Богославець, Богородчани; Василь Богославець, Заріче; Петро Канцїр, Цитьків; Мільон Темницкий, Устє зелене; Юлїя Клєцанова, Оттиневичі; Ірина Дидиньска, Оттиневичі; Іван Маценько, Ферескуля; Х. Крисько, Понелї; Михайло Конюшецкий, Самбір; Х. Тишовницкий, Довголука.

! Кашель !

Хто любить своє здоровлє, той хоронить єго.

5245 нот. дол. сьвідоцтв доказує помічний вислїд

Кайзер'а
Brust-Caramellen
(Грудні кармельки)
з трема соснами.

Випробовані лїкарями і поручені проти кашлю, хрипки, катару, флеґми, закатареня устної ями, дихавицї і коклюшу.

Пачка 20 або 40 сот.; Доза 80 сот. Дістати можна у всїх аптиках і дроґуериях.

(24—24)

Артист-маляр
Евген Турбацкий

Львів, ул. Пекарска ч. 43.

поручає ся при окрашенях церков; образи до іконостасів, історичні, портрети і т. д.

Ц. к. упр. гал. акц.

Банк Гіпотечний

Відділ депозитовий

приймає вклади і виплачує завдатки на рахунок біжучий, приймає до переховання папери вартісні і дає на них завдатки.

Крім того впроваджено подібно як в інституциях заграничних т. зв.

Сховки депозитові.
(Safe Deposits)

За оплатою 50 до 70 корон річно, депозитар дістає в сталевій касї панцирний сховок до виключного ужитку і під власним ключем, де безпечно і дискретно переховувати може своє майно або важні документи.

Під тим зглядом поробив Банк гіпотечний як найдогіднїйші зарядженя.

Приписи дотично того рода депозитів одержати можна безплатно у відділї депозитовім.

Colosseum
в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

Нова сензацийна програма.

від 1. до 15. цьвітня 1908.

Щоденно о год. 8. вечер представленє. В недїлї і сьвята 2 представленя о 4. год. попол. і о 8. год. вечером. Що пятницї **High-Life** представленє. Білєти вчаснїйше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 5.

Канцеляриї отворені для сторін тільки перед полуднем (8—3 год.).

Товариство взаїмних обезпечень

„Днїстер“

у Львові, при улицї Рускій ч. 20. (дім власний).

приймає обезпеченя будинків, всяких річий домашних і господарских, збіжа і паші против шкід від пожару.

Шкоди лїквідує і виплачує »Днїстер« з найбільшою скоростию. Оцїнка шкід відбуває ся в присутности 2 господарів членів. Дотепер виплатив »Днїстер« **15.885 відшкодовань** в сумі **вісїм і пів міліона корон.**

Зиск по скінченім роцї звертає ся членам. Звороти за р. 1906 і 1907 виносили по 10 прц.

Банк краєвий у Львові і в Чернівцях, Каса ощадности у Львові, Руска Щадниця в Перемишли приймають полїси „Днїстра“ при удїлюваню позички.

На житє можна обезпечати ся через „Днїстер“ **в Краківскім Товаристві.**

Аґенциї »Днїстра« находять ся в кождім містї і в многих селах; там, де єще не робить инший аґент »Днїстра«, можуть письменні селяни старати ся о удїленє аґенциї. До тепер заробили аґенти 1,142.108 корон провізиї.

Фонди Товариства 31/12 1907:

Фонд резервовий	К 1,003.364 —
„ резерви премій	„ 613.720 —
„ спец. на звороти	„ 59.939 —
„ на ріжницю курсів	„ 3.437 —
„ резерви специяльної	„ 35.000 —
„ емерит. урядників	„ 218.364 —
инші фонди заосмотреня	„ 40.000 —
Разом сума	К 1,964.824 —

Селяне! покривайте дахи бляхою або дахівкою!

Селяне! асекуруйте ся від шкід огневих!

Розклад зелїзничих поїздів
важний від 1. мая 1907.

До Львова приходять з	рано	перед пол.	по пол.	вечер	в ночи
Кракова	5·50	8·55	1·30	5·25	9·50
Кракова	7·25	9·45	—	8·40	2·31
Ряшева	—	—	1·10	—	—
Підволочиск	7.20	12·00	2·16	5·40	10·30
Черновець	8·05	—	2·25	—	9·00
Черновець	—	—	3·35	—	12·20
Станиславова	5·55	—	—	—	—
Коломиї	—	10·05	—	—	—
Стрия	7·29	11·50	3·51	—	10·50
Пустомит	7·29	11·50	3·51	9·40Н	10·50
Самбора	8·00	10·30	1·55	—	9·20
Любіня	8·00	10·30	1·55	9·20	11·50†
Рави рускої	7·10	12·40	4·50	—	—
Янова	8·22	1·15	5·00	9·25	10·10†
Брухович	7·10	12·40	1·4·†	4·50	5·20
Брухович	10·05†	—	8·2·	5·30	9·35Л
Зимної води	5·50	7·25	1·10	5·25	9·50

Зі Львова відходять до	рано	перед пол.	по полуд	вечер	в ночи
Кракова	9·45	8·25	2·45	7·05	11.10
Кракова	—	8.40	6·15	7·20	12·45
Ряшева	—	—	4·05	—	—
Підволочиск	6·20	10·45	2·17	7·00	11.15
Черновець	6·10	9·20	1·55	—	10·40
Черновець	—	—	—	—	2·51
Станиславова	—	—	—	5·50	—
Коломиї	—	—	2·35	—	—
Стрия	7·30	—	2·23	6·25	11·30
Пустомит	7·30	10·45Н	1·26	6·25	10·30
Самбора	6·00	9·05	4·30	—	10·51
Любіня	6·00	9·05	2·10†	4·30	10·51
Рави рускої	6.12	11·05	—	7·10	11·35†
Янова	6·58	9·15	1·35†	3·35	6·30
Брухович	6.12	11·05	2·28	5·45	8·34Л
Брухович	9·05†	12·41†	3·45	7·10	11·35†
Зимної води	3·45	8·40	4·05	7·20	11·00

ЗАМІТКА: Поспішні поїзди печатані товстим друком. — Поїзди їдучі лише в недїлї і сьвята означені † — в недїлї і сьвята від 26/6 до 15/9 буквою Н, — в недїлї і сьвята від 1/6 до 31/8 що день буквою Л.

Видає і відповідає за редакцию **Семен Ґорук.**

З друкарнї В. А. Шийковского.

KUL BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA